

LESPAKKET
voorstelling 12+

👍 Like ons op facebook!
www.facebook.com/heerotto

WELKOM!

In dit lespakket vindt u het educatief materiaal van theatergroep Heer Otto bij het theaterproject **Pats!Boem!**. Dit materiaal dient als aanvulling op het project. In dit lespakket vindt u:

- *Informatie over de voorstelling*
Deze is voor u als docent om *een* juist beeld te krijgen wat de voorstelling inhoudt en wie wij zijn.
- *Introductie materiaal*
Dit is bedoeld om samen met uw klas uit te voeren ter voorbereiding op de voorstelling. Leerlingen zijn op deze manier zowel persoonlijk en als groep bewust van de thematiek en de persoonlijke betrokkenheid bij het thema van de voorstelling.
- *Verwerkingsmateriaal*
Dit is bedoeld om samen met uw klas uit te voeren als verwerking op de voorstelling (en de interactieve les). Leerlingen reflecteren en bespreken zowel individueel en als groep de thematiek. Zij worden extra begeleidt om de overbrugging naar eigen ervaringen en persoonlijk handelen kleiner, toegankelijker en meer toepasbaar te maken.
- *Extra materiaal*
Hier vindt u verschillende (korte) documentaires, afleveringen en films over de gevolgen van verkeersongevallen. U kunt deze gebruiken ter voorbereiding of naderhand als extra verwerkingsmateriaal.

Wij wensen u veel plezier bij **Pats!Boem!**.

Met vriendelijke groet,

Rick Schellinkhout
Artistiek leider Theatergroep Heer Otto

inhoudsopgave

Informatie	4
Over de doelstellingen van PATS!BOEM!	4
Over de inhoud van de voorstelling PATS!BOEM!	5
Introductiemateriaal	6
1. BEELDMATERIAAL	6
2. WAAR – NIET WAAR	6
3. EIGEN ERVARINGEN	7
4. OORZAKEN	7
5. VRAAG voor tijdens de voorstelling	8
6. THEATERREGELS	8
Verwerkingsmateriaal	9
1. WELKE KEUZE MAAK JIJ? – Reflectie	9
2. ALERTHEID EN AFLEIDING	10
3. Het was een ONGELUK...	11
4. DE FIETSTEST	12
EXTRA filmmateriaal	15

informatie

Doelstelling van het project

Theatergroep Heer Otto heeft met het project Pats!Boem! als doel dat de leerling in zijn eigen bewoording zijn visie kan motiveren ten aanzien van drie belangrijke, potentiële oorzaken van onveilige verkeerssituaties: het gebruik van smartphones, het gebruik van verdovende middelen en slechte zichtbaarheid tijdens verkeersdeelname op de fiets. Het doel is om jongeren meer bewust te maken van deze risicofactoren en wat ze kunnen doen om verkeersonveilige situaties te voorkomen.

Het gebruik van verdovende middelen

- De leerling kan in eigen bewoording aangeven wat het effect is van het gebruik van verdovende middelen in het verkeer.
- Leerling kan drie soorten verdovende middelen benoemen.
- De leerling kan in eigen bewoording aangeven waarom verkeer en alcohol niet samengaan.
- De leerling kan in eigen bewoording zijn visie duidelijk maken ten aanzien van verdovende middelen in het verkeer.
- De leerling kan in eigen bewoording aangeven waarom mensen gebruik maken van verdovende middelen.
- De leerling kan in eigen bewoording aangeven welke keuze hij zal maken ten aanzien van gebruik van verdovende middelen in het verkeer.

Het gebruik van een smartphone

- De leerling kan in eigen bewoording aangeven wat het effect is van smartphones in het verkeer.
- De leerling kan naast smartphonegebruik drie verschillende afleidingen op de fiets benoemen.
- De leerling kan in eigen bewoording aangeven waarom smartphonegebruik en verkeer niet samengaan.
- De leerling kan in eigen bewoording zijn visie duidelijk maken ten aanzien van smartphonegebruik in het verkeer.
- De leerling kan in eigen bewoording aangeven waarom mensen wel gebruik maken van de smartphone op de fiets.
- Waarnemings-vaardigheid: De leerling heeft tijdens de les kunnen ervaren welke beperkingen ons zicht heeft op objecten op telefoon afstand en vrij zicht.
- De leerling kan in eigen bewoording aangeven welke keuze hij zal maken ten aanzien van smartphonegebruik in het verkeer.

Slechte zichtbaarheid

- De leerling kan de drie middelen benoemen waardoor zij als verkeersdeelnemer zichtbaar zijn in het verkeer (verlichting, kleding en reflectoren).
- De leerling kan in eigen bewoording aangeven wat het nut is van fietsverlichting.
- De leerling kan in eigen bewoording aangeven welke keuze hij zal maken ten aanzien van gebruik van verlichting in het verkeer.

Over de voorstelling Pats!Boem!

Pats!Boem! is een interactieve, humoristische en confronterende voorstelling toegespitst op het gedrag van jongeren in verkeerssituaties.

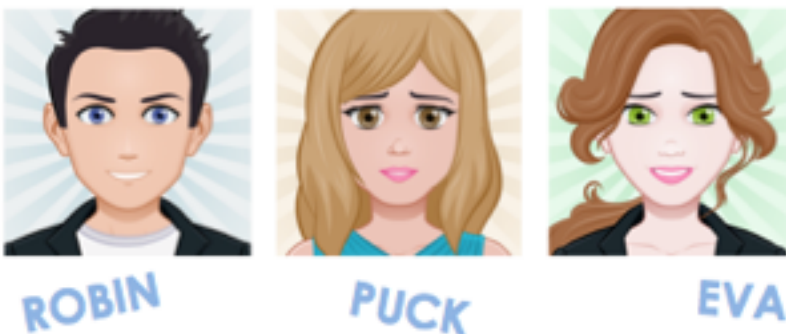
We volgen het verhaal van Puck (15 jaar) en Eva (16 jaar). Twee vriendinnen die zich voorbereiden voor een groot feest. Ze hebben kaartjes kunnen bemachtigen en hebben zin om vanavond helemaal los te gaan. Wat moeten ze aan? Zit hun haar wel goed? Ze moeten nu beslissen, want het feest begint al bijna.

Ook zien we Robin (18 jaar), de broer van Eva. Hij gaat gaat samen met een groep vrienden ook naar het feest om een avondje lol te trappen. Hij heeft stiekem een oogje op Puck en hoopt dat zij er vanavond ook is. Hij wil natuurlijk wel goed overkomen, maar ja... Hoe doe je dat? En wat zal Eva ervan vinden? Maakt hij vanavond de juiste keuzes?

In die ene seconde maak je een keuze. In die ene seconde trek je de deur achter je dicht, of kun je nog net die auto ontwijken. In die ene seconde word je verliefd. Pats!Boem!

Die ene seconde kan je leven veranderen. Welke keuze maak jij? Luister je naar je vrienden of naar jezelf?

Voor je het weet is die seconde voorbij en is het misschien al te laat...

introductie materiaal

Het komt de voorstelling ten goede als de leerlingen goed voorbereid zijn. Het versterkt niet alleen de betrokkenheid en de concentratie tijdens de voorstelling, maar ook een goede reflectie na afloop. De volgende genoemde oefeningen zijn ter inspiratie te gebruiken als voorbereiding op de voorstelling PATS! BOEM!

Vorbereiding:

Duur: 5 tot 45 minuten. U kunt zelf indelen hoeveel tijd u hieraan kwijt wilt zijn, minimale tijd 5 minuten.

Doel: Leerlingen kennis laten maken met de thematiek van de voorstelling.

1. BEELDMATERIAAL

Duur: 5 minuten

[Trailer – Pats!Boem!](#)

[Crashmob – Ik wil je zien](#)

2. WAAR – NIET WAAR

Duur: 10 minuten

Doel: Het testen van de kennis van leerlingen over het thema verkeersveiligheid.

Inhoud: Noem onderstaande stellingen op en laat de leerlingen kiezen of zij dit WAAR of NIET WAAR achten. U kunt dit doen door handen opsteken, antwoorden opschrijven of de klas opsplitsen in twee kanten en de leerlingen naar een kant (links = WAAR en rechts = ONWAAR) laten lopen. Vertel daarna het goede antwoord en bespreek dit met elkaar.

1. Per jaar zijn er ruim 230.000 jongeren die terecht komen op de EHBO voor een ongeval (WAAR)

Dit zijn allerlei ongevallen, zowel in het verkeer als buiten het verkeer.

2. Nederland behoort tot de verkeersveiligste landen van Europa (WAAR)

Dat klopt.

3. Je mag niet fietsen als je onder invloed bent van alcohol, drugs of medicijnen (WAAR)

Er wordt vaak gezegd door volwassenen dat je beter kunt fietsen dan autorijden als je onder invloed bent, maar dat is net zo gevaarlijk. Er gebeuren jaarlijks heel veel ongelukken, omdat jongeren op de fiets onder invloed zijn en te laat of slecht kunnen reageren.

4. Het is niet verplicht een bel te hebben op je fiets (NIET WAAR)

Dit is wel verplicht. Het ontbreken van een bel kan je een boete opleveren van €35,00.

5. De meeste ongelukken gebeuren door een botsing met een ander voertuig (NIET WAAR)

Nee, de meeste ongelukken gebeuren zonder dat er iemand anders bij betrokken is. Bij fietsers ontstaan de meeste ongevallen door valpartijen.

3. EIGEN ERVARINGEN

Duur: 15 minuten

Doel: Het persoonlijk betrokken raken bij de thematiek van de voorstelling.

Inhoud: Vraag leerlingen in een kring of achter hun eigen tafel, naar eigen ervaringen.

Bespreek met de groep de antwoorden en aanleiding.

TIP: Laat de leerlingen ook voor elkaar mogelijke oplossingen en tips bedenken.

Vaak moet je snel een keuze maken. En soms is dat helaas niet de juiste. Vraag of de leerlingen een voorbeeld kunnen noemen van een ‘verkeerde’ keuze die zij hebben gemaakt. Iets waarvan ze achteraf spijt hadden of niet tevreden waren over de consequentie van hun keuze. Dit kan betrekking hebben op bijv. dagelijkse dingen, school, vriendschappen, verkeer, etc.

Welke keuze(s) zou je anders maken?

Wat was hiervoor de aanleiding?

Waaruit bleek dat het niet de juiste keuze was? Hoe had je de juiste keuze kunnen maken?

4. OORZAKEN

Duur: 5-15 minuten

Doel: Leerlingen laten reflecteren op oorzaak en gevolg binnen het verkeer.

Ook m.b.t. op eigen handelen daarin.

Beschrijving: Er gebeuren in het verkeer veel ongelukken. Deze hebben verschillende oorzaken. Vraag de leerlingen (in groepjes) na te denken over deze oorzaken. Waardoor denken zij dat er ongelukken gebeuren in het verkeer. En dan specifiek op de fiets.

Bespreek de antwoorden klassikaal en geef hen daarna de vraag van opdracht 5 mee voor tijdens de voorstelling.

5. VRAAG

Duur: 2 minuten

Doel: Betrokkenheid en concentratie van de leerling bij de inhoud van de voorstelling.

Inhoud: Geef de leerlingen de volgende vraag mee voordat zij naar de voorstelling gaan.

“Welke beslissingen worden er in de voorstelling genomen door de personages en zijn van invloed op het einde van de voorstelling?”

De 3 acteurs zullen na afloop van de voorstelling deze vraag met de groep gezamenlijk beantwoorden.

6. THEATERREGELS

Duur: 3 minuten

Doel: Goede concentratie tijdens de voorstelling.

Beschrijving: Benoem de gedragscodes binnen het theater en spreek uw verwachtingen uit over het gedrag van de leerlingen tijdens de voorstelling.

1. Kijk met aandacht en heb respect voor de acteurs
2. Telefoons uit en in de tas
3. Eten en drinken doen we in de pauze

verwerkings materiaal

Onderstaande oefeningen zijn te gebruiken als vervolg en afsluiting van het project. Deze doet u klassikaal of in groepjes. Het is belangrijk dat de leerlingen de voorstelling en verwerkingsles hebben bijgewoond. Als een leerling afwezig was kunt u samen met de rest van de groep een korte samenvatting geven. Indien gewenst staat voorin dit lespakket een korte samenvatting ter introductie.

Verwerking:

Duur: 0,5 lesuur tot 2 uren. U kunt zelf indelen hoeveel tijd u hieraan kwijt wilt en kunt zijn, min. 20 min

Doel: Reflectie op - en het bevorderen van de toepasbaarheid van de thematiek uit de voorstelling.

1. WELKE KEUZE MAAK JIJ? – Reflectie

Duur: 10- 20 minuten

Doel: Leerlingen laten reflecteren op oorzaak en gevolg binnen het verkeer.

Ook m.b.t. op eigen handelen daarin.

Beschrijving: Bespreek de onderstaande situaties uit de voorstelling met de leerlingen. Ga bij elke situatie na of zij zich in de situatie herkennen, of deze zelf wel eens hebben meegemaakt. Praat over wat de gevolgen zijn van de keuzes die gemaakt worden in de voorstelling. Welke keuzes zouden de leerlingen zelf maken en waarom?

* Politieagent 1

Je wordt aangehouden door een politieagent. Hij houdt je aan omdat je geen licht op je fiets hebt. Je bent ze vergeten, of ze zijn stuk. De politieagent geeft je een waarschuwing en laat je weer verder fietsen.

* Politieagent 2

Je wordt aangehouden door een politieagent. Hij houdt je aan omdat je geen licht op je fiets hebt. Je bent ze vergeten, of ze zijn stuk. De politieagent geeft je een boete en zegt dat je moet gaan lopen.

* Disco 1

Je bent met vrienden uit. Iedereen is lekker aan het dansen en aan het drinken. Je hebt eigenlijk niet zo zin in alcohol, maar de rest wil dat je toch 'gezellig' meedrinkt en probeert je over te halen.

* Disco 2

Je vriend/vriendin staat al een half uur met een jongen te praten. Jij verveelt je en het wordt steeds later. Je voelt je eenzaam en in de steek gelaten.

* Op de fiets 1

Je hebt afgesproken met vrienden/vriendinnen. Het is al schemerig. De lampen op je fiets werken niet. Je vrienden/vriendinnen hebben wel allemaal goede verlichting op de fiets.

* Op de fiets 2

Je krijgt een smsje terwijl je op de fiets zit en je weet dat dit een heel belangrijke smsje is van een vriend/ vriendin.

2. ALERTHEID EN AFLEIDING

Duur: 10- 20 minuten

Doel: Leerlingen bewust maken van de noodzaak van alertheid in het verkeer.

Beschrijving: Bekijk onderstaande filmpjes, 1 of meerdere, gezamenlijk in de klas. Hiervoor is het noodzakelijk dat een smartboard in de klas aanwezig is. De filmpjes kunt u opzoeken op YouTube door op onderstaande links te drukken of deze te kopiëren naar uw takenbalk. Dit zijn algemene alertheids- en afleidingsfilmpjes. In de filmpjes worden vragen gesteld. Bespreek na elk filmpje hoeveel leerlingen de eerste vraag en hoeveel leerlingen de tweede vraag uit het filmpje goed kunnen beantwoorden. Maak daarna de koppeling naar hun gedrag in het verkeer, waarbij alertheid net zo belangrijk is. Als jij je laat afleiden, dan zie je dus dingen over het hoofd.

Bekijk de filmpjes en bespreek naderhand wat dit kan betekenen ALS:

- Je bezig bent een smsje te beantwoorden.
- Je muziek aan het luisteren bent.
- Je aan het geinen bent met andere fietsers.
- Je op welke andere manier afgeleid kunt zijn tijdens het fietsen.

De gorilla uit het eerste filmpje kan zomaar een tegenliggende fietser zijn. Of zelfs een auto. Als je je aandacht niet hebt bij het fietsen, kunnen ongelukken in een klein hoekje zitten. Met fatale gevolgen.

De filmpjes:

Awareness test1 http://www.youtube.com/watch?v=IGQmdoK_ZfY

Awareness test2 <http://www.youtube.com/watch?v=lilHT17D7Xo>

Awareness test3 <http://www.youtube.com/watch?v=ubNF9QNEQLA>

3. Het was een ONGELUK...

Duur: 10 – 90 minuten

Doel: Leerlingen bewust maken de gevolgen van hun keuzes.

Beschrijving: Bespreek met de leerlingen wat het gevolg kan zijn van een ongeluk. Hoe zal het voelen om een goede vriend of vriendin te verliezen die slachtoffer is geworden van een verkeersongeluk? Welke gevoelens en emoties komen erbij kijken als iemand een (fataal) ongeluk heeft gehad?

Voorbeelden:

- Schrik
- Ongeloof
- Verdriet
- Groot gemis
- Schuldgevoel / Spijt

Bespreek daarna met de leerlingen of zij een dergelijk verhaal kennen, uit eigen ervaring of de omgeving. Ook kleine momenten; dat je iets doet, waar je later heel veel spijt van hebt gehad. Herkennen de leerlingen dat?

Voorbeelden:

- Je hebt een vriend achtergelaten op een feest en bent alleen naar huis gegaan. Die vriend kreeg later ruzie en is in elkaar geslagen. Je hebt nog steeds spijt dat je hem alleen gelaten hebt.
- Je hebt tegen je ouders gezegd dat je bij een vriendin was, maar stiekem ging je bij je vriendje slapen. Je ouders belden die vriendin, zij wist van niets en niemand wist waar je was. Iedereen raakte in paniek.
- Toen je een keer iets teveel gedronken hebt, heb je iets heel lelijks gezegd of gedaan tegen je beste vriend. Nu is jullie vriendschap over.

4. DE FIETSTEST

Duur: 1 lesuur

Doel: Leerlingen kennis laten maken met verkeersregels en eigen verantwoordelijkheid.

Locatie: Schoolplein of fietsenhok.

Beschrijving: Print het bijgevoegd formulier uit, net zo vaak als dat u leerlingen in de klas heeft (let op: het zijn 2 bladzijdes). Verzamel met de klas op het schoolplein en geef iedereen een formulier. Maak tweetallen, leerling A en leerling B. Leerling A gaat de fiets van leerling B beoordelen op grond van alle genoemde punten op het formulier. Leerling B beoordeelt de fiets van A. Dit doen zij los van elkaar. Na het doorlopen van de test, tellen de leerlingen het aantal mogelijke boetes op en schrijven dit op het formulier, rechts onderaan. De uitslag van de test houdt iedereen voor zich. De leerlingen leveren het formulier in bij u en de groep gaat terug naar de klas. Precies zoals u normaal cijfers geeft voor proefwerken, geeft u nu naar aanleiding van de formulieren, boetes voor de fietsen. Dit keer natuurlijk met een knipoog.

Je hoeft je fiets niet verplicht te laten keuren, toch riskeer je een boete als jouw fiets niet aan alle eisen voldoet. Daarnaast zijn de gevolgen van een ongeluk onbetaalbaar. Welke leerling riskeert een boete in de klas?

Variatie:

1. Laat de leerlingen de fietsen van hun medeleerlingen presenteren, voorbeeld; Dames en heren, voor u presenteer ik vandaag de fiets van Jaap. Jaap zijn fiets heeft prachtige lichten, zowel voor als achter. Helaas is na de test gebleken dat het achterlicht het niet doet. Gelukkig is het frame ijzersterk en doet de bel het prima. Na intensief onderzoek komen wij uiteindelijk op het volgende bedrag; beste Jaap....jouw boete is €125,00!
2. Maak samen met de leerlingen boetes van papier en laat hen fietsen controleren op het schoolplein. Geef de fietsen die niet voldoen aan de eisen, een boete en hang deze boete aan het stuur. Alle leerlingen op school krijgen op deze manier een waarschuwing en worden tevens op een speelse manier bewust gemaakt over het thema; verkeersveiligheid.

Formulier Fietstest

Blad 1

Naam eigenaar Fiets:

Ingevuld door:

Verlichting van de fiets

Bij vaste fietsverlichting:

- Wit of geel licht voor Ja Nee =€55
- Rood licht achter Ja Nee =€55
- De lampen moeten recht vooruit en recht achteruit schijnen en niet knipperen Ja Nee=€55

Een van bovenstaande niet in orde: riskeren van een boete van € 55,-per onderdeel

Bij losse lampjes:

- Wit of geel licht achter Ja Nee=€55
- Rood licht achter Ja Nee=€55
- De losse lampjes mogen alleen op het bovenlichaam. Dus niet op je hoofd, armen of benen;
- Je mag losse lampjes bevestigen aan je kleding of op je tas;
- Losse lampjes moeten goed zichtbaar zijn. Er mag dus niets voor of overheen hangen;
- Losse lampjes moeten recht vooruit en recht achteruit schijnen, ze mogen niet knipperen en niet teveel bewegen

Een van bovenstaande zaken niet in orde: riskeren van een boete van € 55,- per onderdeel

Ga verder op blad 2

Reflectoren:

- Een rode reflector (niet driehoekig) op de achterkant van de fiets Ja Nee = €35
- Gele reflectoren op de trappers Ja Nee = €35
- Witte of gele reflectoren op de wielen (velgen) of banden Ja Nee = €35

Een van bovenstaande zaken niet in orde: riskeren van een boete van € 35,- per onderdeel

Overige fietsonderdelen:

- Goede staat van het frame Ja Nee = €55
- Goed werkende, goed bevestigde trappers Ja Nee = €55
- Goed werkend stuur, goede stuurinrichting Ja Nee = €90
- Goed werkende remmen Ja Nee = €55
- Goed werkende bel Ja Nee = €35

Een van bovenstaande zaken niet in orde: riskeren van verschillende boetes per onderdeel

Tel nu alle mogelijke boetes bij elkaar op en vul hieronder het bedrag in:

De eigenaar van deze fiets riskeert het volgende boetebedrag: € .....

Let op! Een veilige fiets draagt bij aan veiligheid en goede zichtbaarheid voor jezelf en andere verkeersdeelnemers. Echter, een veilige fiets staat niet garant voor veilige verkeersdeelname.

extra materiaal

Ter aanvulling of voorbereiding van de voorstelling zijn er diverse confronterende documentaires te zien op het internet over verkeersongevallen met jongeren. De filmpjes kunt u opzoeken op YouTube door op onderstaande links te drukken of deze te kopiëren naar uw takenbalk.

<https://www.youtube.com/watch?v=j1p1uzZpwfQ>

De vader van Tommy Boy verloor zijn zoon doordat Tommy op zijn telefoon zat tijdens het fietsen en niet oplette. Hier is zijn vader aan het woord.

<http://www.youtube.com/watch?v=ai-Grzxu-Zw>

Deel 1 van een korte documentaire *Nooit meer een morgen* van Team Alert over zes vrienden die een avond gaan stappen. Een eenzijdig ongeluk verandert voorgoed het leven van deze vriendengroep.

<http://www.youtube.com/watch?v=I44DN9C5dBc>

Deel 2 van een korte documentaire *Nooit meer een morgen* van Team Alert over zes vrienden die een avond gaan stappen. Een eenzijdig ongeluk verandert voorgoed het leven van deze vriendengroep.

http://www.youtube.com/watch?v=PiJ_CbBYdtI

Een aflevering van het televisieprogramma *Fataal*. Een confronterende serie over fatale verkeersongevallen waar jongeren bij betrokken zijn. Lisa en Jolyn zitten in de brugklas en fietsen samen naar huis. Van de andere kant komt Bas in zijn auto aanrijden.

<https://www.youtube.com/watch?v=a-ShkRdpfgw>

Politie uit Wales maakt schokkende video over sms-en achter het stuur

<https://www.youtube.com/watch?v=HKbLArTJLZg>

Het Belgian Road Safety Institute maakte dit korte filmpje over de gevaren van sms-en achter het stuur. Voor meer filmpjes, kijk op onze website www.theaterpatsboem.nl.

